

COMPRA, LEE, DIFUNDE

La Verdad nº 109

(octubre de 2021)

“Se cierra un periodo, se abre uno nuevo...”

Dossier:

Transición ecológica y economía «verde»...

És necessari derogar completament la Llei Mordassa

El 2015, el govern Rajoy, imposant la seva majoria absoluta, va promulgar la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana (LOPSC), que aviat va ser coneguda, pel seu contingut, com a “Ley Mordaza”.

Una allau de crítiques

La LOPSC va rebre immediatament nombroses crítiques tant dins com fora d'Espanya. Els sindicats, les associacions de periodistes, les organitzacions de drets humans, s'hi van oposar.

Dos vocals del CGPJ van emetre un informe molt dur sobre l'avantprojecte de la llei. Van considerar “de dubtosa constitucionalitat” molts dels seus articles, perquè, al seu parer, establien criteris “excessivament amplis” per justificar la intervenció policial. Els redactors de l'informe consideraven que l'avantprojecte de llei convertia la seguretat “en una prioritat de la política criminal” i a l'Estat a l'espadatxí que l'ha de defensar amb tots els mitjans al seu abast.→

The International New York Times va publicar un article titulat “L'ominosa Llei Mordassa espanyola”. El NYT va afirmar que “aquesta llei porta records dels pitjors dies del règim de Franco i no procedeix en una nació democràtica”. En un article posterior, el NYT va reflectir les opinions sobre això tant de Amnesty International com de Human Rights Watch, que va considerar que la llei suposa una “amença directa als drets de reunió pacífica i la llibertat d'expressió a Espanya”.

ABC News va advertir que la norma podia sufocar el treball periodístic. El diari conservador britànic The Telegraph va escriure: “Espanya, acusada de mesures draconianes per fer callar les protestes”. The Guardian va parlar d'una llei que posa una mordassa a la llibertat d'expressió.

Maina Kiai, Relator Especial de les Nacions Unides sobre el dret a la llibertat de reunió i associació pacífiques, va instar els legisladors espanyols a rebutjar la llei, argumentant que: “El dret a protestes pacífiques i a expressar col·lectivament una opinió són fonamentals per a l'existència d'una societat lliure i democràtica”. I afegia que “La nova llei mordassa d'Espanya ens remet de manera preocupant als dies foscos del règim de

Franco. No té lloc a una nació democràtica”.

No obstant això, el Tribunal Constitucional, tan dur a l'hora de perseguir els dirigents i ciutadans de Catalunya que defensen els seus drets, no va dubtar a avalar la constitucionalitat de la LOPSC, amb una sola excepció, la necessitat d'autorització per a “l'ús no autoritzat d'imatges o dades d'autoritats o membres de les Forces i els Cossos de Seguretat de l'Estat” prevista a l'art. 36.23 de la Llei. En això el TC actua en la seva línia. No oblidem que ha avalat totes les retallades socials i de llibertats que ha hagut de jutjar.

Ús i abús de la llei

De seguida, les diverses policies van començar a fer ús de les àmplies atribucions que els donava la nova llei. Tres infraccions van copar el nombre de sancions. En primer lloc, el consum de drogues en públic, motiu pel qual als sis anys d'existència de la llei s'han imposat 796.241 infraccions d'aquest tipus, més del 57% del total de les sancions emparades a la LOPSC. 300.336 multes (el 21,5%) van castigar la “desobediència o resistència a l'autoritat”, així com la “negativa” a identificar-se (recollides a l'article 36.6). Aquest article recull sancions de fins a 30.000 euros i s'han fet servir en manifestacions pacífiques, o en l'exercici de la llibertat d'expressió, o per exercir el dret d'informació. L'article 37.4 que castiga com una “infracció lleu” les “faltas de respecte” (un terme força ambigu i que permet molta discrecionalitat) als agents de les forces de seguretat va ser objecte de gairebé 100.000 multes, més del 7% del total.

Durant aquests gairebé sis anys, la Llei Mordassa s'ha utilitzat àmpliament contra mobilitzacions socials. També s'ha aplicat contra periodistes amb actuacions policials que han obstaculitzat la feina quan volien documentar abusos policials.

La derogació de la llei mordassa ha estat una exigència unànime del moviment obrer i democràtic. Com a conseqüència d'això, l'acord de govern del PSOE i Unides Podem recull el compromís d'aprovar “una nova llei de seguretat ciutadana, que substitueixi la llei mordassa” per garantir l'exercici del dret a la llibertat d'expressió i reunió pacífica. Aquesta nova legislació, que veurà la llum

com més aviat millor, estarà basada en una concepció progressista de la seguretat ciutadana i prioritzarà la garantia de drets i la protecció de la ciutadania.” És evident que no s'ha complert el compromís de fer-ho a la major brevetat, però, finalment, fa pocs dies, s'ha fet públic un acord del PSOE amb UP, el PNB i altres forces per reformar la Llei Mordassa. Ara bé, aquest acord suposa un canvi en profunditat de la llei,

Les organitzacions policials, contra la reforma de la llei

En fer-se públiques aquestes esmenes, les organitzacions de policies i guàrdies civils van posar el crit al cel i van anunciar mobilitzacions. El “sindicat” JUPOL es va dirigir al ministre de l'Interior, Fernando Grande-Marlaska, perquè “d'una vegada per totes” actuï com “el màxim responsable de tots els agents de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil” i mostri “amb contundència” el suport a la policia, defensant-la dels “atacs constants que es repeteixen des del Govern de coalició entre PSOE i Unides Podem”. Un govern sota el qual el sou de policies i guàrdies civils ha pujat una mitjana del 21,5% entre el 2018 i el 2021, i les plantilles s'han incrementat en 13.000 efectius: 5.000 per a la Policia Nacional i 8.000 per a la Guàrdia Civil. La resta dels empleats públics només va tenir, durant el mateix període, una pujada del 6,25% i va tenir limitada la reposició d'efectius, fins i tot en serveis essencials com la sanitat o els bombers.

Les mobilitzacions dels policies, emparades per la presència de dirigents dels tres partits franquistes, PP, Cs i Vox, no només pretenen defensar la impunitat que ofereix a la policia la LOPSCA, sinó també atacar el mateix govern de coalició.

Cal no oblidar que es tracta dels cossos repressius heretats del franquisme, sense cap depuració, i que arrossegueu una llarga història de violacions de drets humans i de denúncies per tortures, moltes mai investigades. L'actual ministre de l'interior, com a jutge de l'Audiència Nacional, tribunal hereu del TOP franquista, ha estat sis vegades desautoritzat per tribunals europeus per negar-se a investigar denúncies de tortura que aquests tribunals van donar per certes.

Contingut de les principals reformes

El text de les esmenes, cal dir-ho clar, no sembla justificar l'escàndol que han format els cossos repressius i els franquistes.

El ministeri de l'interior va respondre a les crítiques distribuint un document, al que anomena "argumentari". Un text en què crida a tranquil·litzar els agents perquè, segons diu textualment, la reforma tindrà un "abast moderat", perquè "només" afectarà 23 dels 54 articles i únicament 3 de les seves 14 disposicions.

Com analitzen amb detall Darío Serrano (advocat), i Martín Alonso (docent en Ciències Polítiques), les propostes d'esmenes "no salvaguarden el nucli dur de les llibertats democràtiques ni afecten el Codi Penal o la Llei d'Enjudiciament Criminal", que expliquen que això es deu, d'una banda, "a la insuficiència de la reforma dins l'àmbit de la Llei Orgànica de Protecció de Seguretat Ciutadana; de l'altra, perquè es mantenen la resta de lleis mordassa, com la darrera modificació del Codi Penal (Lleis orgàniques 1/2015 i 2/2015, de 30 de març) o de la Llei d'Enjudiciament Criminal (Lleis orgàniques 13/2015 i 41/2015, del 5 d'octubre)". En definitiva, conclouen, "no es tracta de reformar una llei, sinó un corpus legislatiu".

Critiquen les organitzacions policials que s'elimini la presumpció d'innocència de les actes que aixequen. Però el text de la reforma només diu que l'acta "gaudirà de presumpció de veracitat dels fets en ella consignats, sempre que resulti coherent, lògica i raonable, llevat de prova en contra". És a dir, en tenen prou de construir una acta falsa, sempre que procurin que no sigui insostenible per absurda.

Quant a l'anul·lació de l'article que

penalitzava la presa i la difusió d'imatges de la intervenció dels policies en manifestacions, es tracta d'una mera transposició de la sentència del constitucional que abans citavem.

Pel que fa a la convocatòria de manifestacions, la reforma només torna, en part, un dret que va ser arrencat en la lluita contra la dictadura. El dret de manifestació sense petició de permís, conquerit per la mobilització, es veia fortament limitat per través administratives, com ara l'exigència de comunicar-les a les delegacions del govern amb 10 dies d'antelació (que permet prohibir desenes de mobilitzacions al·legant que no s'ha complert el termini). Tot i així, no comunicar prèviament una manifestació espontània seguirà considerant-se infracció lleu a la nova llei, i podrà ser sancionada.

Quant a la limitació del temps que es pot retenir una persona en una comissaria o caserna, que segons la LOPSC era de fins a 6 hores (cosa que permetia intimidar el detingut mantenint-lo en un calabós sis hores amb l'excusa d'identificar-lo), el temps d'"estada a comissaria" a efectes d'identificació passa a dues hores, però "excepcionalment i per raons justificades, verificables i comunicades a la persona afectada, es podrà prorrogar fins a un màxim de sis hores". És a dir, el mateix.

A sobre, el PSOE i UP han inclòs a la llei un nou precepte, pel qual els funcionaris de presons tindran la consideració d'agents de l'autoritat, fet que suposa, entre altres coses, que els seus parts i informes disciplinaris tindran presumpció de veracitat. Això, de fet, impedeix que qualsevol pres, que no pot presentar enregistraments ni testimonis, pugui rebatre el que afirmi un funcionari.

Per la derogació completa de la Llei Mordassa!

La classe treballadora necessita, per poder defensar els seus interessos, la màxima llibertat d'expressió, associació, reunió i manifestació. Per això cal mantenir l'exigència de derogació total i completa de la llei mordassa i de totes les disposicions que limiten la llibertat de manifestació, arrencada al franquisme en descomposició.

L'exigència de derogació completa de la Llei Mordassa no és una qüestió merament democràtica. Qualsevol sector de la població, i en particular la classe obrera, que vulgui fer valer els seus drets, mobilitzar-s'hi, xoca amb aquest dispositiu legal que reforça l'arsenal, ja prou ampli, de mesures repressives,

És fàcil verificar, que aquesta llei permet de fet "l'autonomització" dels cossos policials de tot control democràtic, igual que els jutges. O sigui, suposats servidors públics que no actuen al servei de la població sinó en defensa dels interessos dels poders dominants.

La no-derogació completa d'aquesta Llei mostra també el caràcter del govern, la seva submissió als poders "fàctics" i el seu allunyament de la voluntat popular.

En resum, la posició davant aquesta llei concentra en bona mesura la política real dels partits i les organitzacions. Una raó de més per continuar la batalla per aconseguir la màxima unitat per la derogació.

Recordem l'àmplia campanya desenvolupada a iniciativa del CATP per la seva derogació, i la crida adoptada el 14 de juny en un míting a Madrid amb participació formal de CCOO i UGT i repercussió internacional (amb participació directa del Comitè Internacional contra la Repressió).

Els nostres compromisos ...

**Presentació i debat:
La Verdad 109**

Video On-Line
<https://bit.ly/3lDlkfj>

Campaña de extensión y suscripciones a esta Carta Semanal

Si no la recibes, te invitamos a que la recibas cada semana. Si la recibes, te proponemos que suscribas a otros compañeras y compañeros a los que pueda interesar.

La elaboración y envío de esta Carta conlleva algunos gastos. El POSI, que la edita, no tiene ni quiere subvenciones, toda su actividad y sus publicaciones son financiadas exclusivamente por trabajadoras y trabajadores, que quieren apoyar, en este caso, la publicación de la Carta Semanal. Pedimos un apoyo de **5 EUROS** al año o lo estimes oportuno.

Nuestra cuenta corriente en La Caixa es: 2100 2812 51 0200071314. Indicando: Apoyo Carta Semanal

- Para recibir la Carta envía un correo electrónico a: info@posicuarta.org
- Puedes contactar desde: <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

Calle Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid
Teléfono: 91 522 23 56
<http://www.posicuarta.org>
Búscanos en Twitter: @posicuarta